

ENCROBAS

QUE VERDE ERA O NOSO VAL

Do xeito de realizárense as esprociacións no agro, cáseque sempre pra utilizalas pra industrias dependentes, xurdiron nestes anos algúns dos principais conflitos no agro galego. Encrobas é unha páxina máis desta historia e é tamén o espello onde se reflexan os problemas, a nova mentalidade e as arelas dos labregos galegos. Cando redactamos este informe, a empresa mantén inamovíbel a oferta que fixo polas terras. Os labregos tiveron que facer frente xa a tres intentos de toma de posesión. M. Rivas informa

«Nós queremos o traslado de poboación dentro de Galicia, a unha terra coas mesmas características, a mesma lingua, o mesmo clima...», «Cartos, non; traslado de poboación», «Terras sí; cartos, non». Os veciños das Encrobas insistiron sempre nas mesmas peticións dende que se dou saída a un expediente de espropiación forzosa dos seus bens prá construción dunha central térmica, que se alimentará cos lignitos da zona.

O río Barcia fai do val un dos máis farturoso da bisbarra. A mesma terra dos montes, cun bo tratamento, préstase ó cultivo, e cáseque o cincuenta por cento das explotacións teñen catro vacas ou máis. A poboación é progresiva, o que non deixa de ser unha excepción no agro galego. Antes de perder todo isto os labregos queren outra alternativa que non sexa a emigración ou unha vida nas cidades da que non se sabe nada ou cezáis sábese abondo. «Con todo o que me darían polas terras —decíanos un labrego— non teríamos nin pra mercar un piso».

ATOPAR LIGNITO POR CASUALIDADE

«A historia —escribía X. A. Gacío nunha das primeiras crónicas sobor do tema— escomeza cando, hai uns vinte anos, alguén comenzou a explotación de caolín nesta terra e apareceu lignito. O principio parece que nin se deron de conta e despacharon lignito coma se fose caolín». Hai agora cinco anos fixéronse novas prospeccións pra saber da extensión do xacimiento. No 1974 constituíuse a

sociedade Lignitos de Meirama, filial de FENOSA. O venres, 19 de abril, no mesmo ano, na presentación á prensa do chamado «Plan Coruña» falábase xa do complexo de Meirama, coma «a principal entre as novas que sobor da nosa sociedade no intre actual pode ofrecelles», segundo verbas do director xeral da empresa. Emplegáranse no proxecto máis de 18.000 millóns de pesetas.

Logo viñeron toda unha serie de feitos moi coñecidos que teñen por

orixe un problema de fondo: os labregos, amáis de indemnizacións, amáis de posibilitárllelo traslado de poboación dentro de Galicia e en condicións xa sinaladas, queren tamén uns precios pra asegurar mínimamente a vida no futuro. «Se as terras son nosas —decía con retanca un labrego nun dos intentos de espropiación— tamén debía selo o que hai debaixo». Mais a empresa capitalista ten un expediente de espropiación forzosa da súa man.

Os veciños opuxéronse ás tentativas levadas a cabo hasta agora pra facer efectiva a posesión das terras: o doce de maio, ó 16 de setembro e ó 26 de novembro. Estas dúas últimas «con el auxilio de la fuerza pública pestada por el Excmo. Sr. Gobernador Civil de La Coruña», segundo a propia cédula de notificación.

UNHA MANIFESTACION QUE TROUXO COLA

A explicación e espallamento do problema levóu á conseguente solidariedade de moitos sectores da poboación, reflexada na manifestación do domingo 29, na Coruña. Manifestación que foi disolta pola policía cando faltaban vinte minutos pra remata-lo tempo sinalado no permiso gubernativo, e no preciso intre en que os participantes cantaban o «Himno Galego». A pesares do «mentis» oficial de supostas lesións causadas pola carga policial, ás mans de TEIMA chegou un certificado da «Casa de Socorro» da Coruña, firmado polo médico de guarda, na que se lle da conta á autoridade correspondente de lesións sufridas por unha veciña de Encrobas. Houbo, ó parecer, máis lesionados.

Como resposta a unha protesta dos veciños pola disolución da manifestación, o gobernador civil diría nunha carta que na marcha esibíranse pancartas de solidariedade de «Comisións Obreiras» e bandeiras de Galicia coa estrela roxa, «símbolo del partido comunista». Os veciños voltarían a escribir aclarando que as pancartas de solidariedade eran de «Comisións Labregas» e as devanditas bandeiras da ANPG.

AGARDAR NEGOCIACIONES

Naquela manifestación leouse un escrito dirixido ó Rei, amáis doutro das CC.LL., no que se recollían tres peticións concretas: que Fenosa faga público, oficialmente, o número estábel de traballadores que vai empregar eiqüí; que Fenosa faga pública a delimitación precisa dos terreos que vai adicar a Lignitos e servicios así como á Térmica e servicios, independentemente unha da outra; que Fenosa nos dea o traslado de poboación dentro de Galicia

ENCROBAS: OS VECIÑOS DO VAL
O lume aínda non morréu

O POBO, NA RUA
A ver si así nos escoitan...

en igualdade total de condicións e antes de que sexan ocupadas as nosas terras, indemnizándonos dos perxuicios que esto nos cause.

Retentemente unha comisión de labregos de Encrobas estivo en Madrid pra ver de falar co Rei. Foron recibidos na secretaría real que máis tarde lles comunicóu que tras-

ladaba o caso ó Ministerio da gobernación.

Nunha xuntanza plenaria do Axuntamento de Cerceda acordóuse apoiar a petición do traslado de poboación solicitada polos veciños. Veciños ós que se intenta dividir —e a derradeira nota da empresa poñendo en dúbida a representati-

vidade da comisión negociadora, que foi elexida polos veciños, é un bo exemplo—, que teñen que loitar contra o cansancio, contra o silencio abafante ou as notas confusas... Son arredor de cen mil pesetas a diferenza entre o que os veciños piden por ferrado e o que a empresa parece disposta a pagar. Poucos cartos pra facerse cun val.